

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 32Csp/41/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1221201734
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jakub Obert
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2022:1221201734.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II sudcom Mgr. Jakubom Obertom v právnej veci žalobcu: A. Z.D., E.. XX.XX.XXXX, J. I. X. X, I., proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpenému: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a iné, takto

rozhodol:

I. Súd zamietá návrh žalobcu na prerušenie konania.

II. Súd určuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá tvorí súčasť zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty č. XXXXXXXXXX (žiadosť č. XXXXXXXXXXXXXXXXXX) zo dňa 18.11.2010, uzavretej medzi Všeobecnou úverovou bankou, a.s. ako bankou a žalobcom ako držiteľom hlavnej karty, je neplatná.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka používaná bankou Všeobecná úverová banka, a.s. v zmluve (žiadosti) o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty v znení "Súhlasím so zrážkami zo mzdy realizovanými v súlade s Obchodnými podmienkami VÚB, a.s. na vydanie a používanie kreditných platobných kariet pre fyzické osoby občanov" je neprijateľná.

IV. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi finančné zadostučinenie vo výške 100,- eur v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Vo zvyšku súd žalobu zamietá.

VI. Súd žiadnej zo strán sporu nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 17.03.2021 sa žalobca domáhal vydania rozsudku, ktorým by súd:
- určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy zo žiadosti č. XXXXXXXXXXXXXXXXXX o vydaní kreditnej karty č. XXXXXXXXXXXX, uzavretá medzi žalobcom a dodávateľom Všeobecnou úverovou bankou, a.s. (ďalej len "VÚB, a.s."), je neplatná,
- určil, že žiadosť č. XXXXXXXXXXXXXXXXXX o vydanie kreditnej karty č. XXXXXXXXXXXX uzavretá medzi žalobcom a dodávateľom VÚB, a.s. je neplatná,
- uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 447,12 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku,
- uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi finančné zadostučinenie vo výške 100,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Žalobou uplatnený nárok žalobca odôvodnil tým, že s dodávateľom VÚB, a.s. uzavrel dňa 18.11.2010 spotrebiteľskú zmluvu, ktorá sa stala právnym rámcom na vydanie kreditnej karty č. XXXXXXXXXXXX

s úverovým limitom 1.000,- eur. Išlo o formulárovú, typovú, predtlačенú žiadosť o vydanie kreditnej karty č. XXXXXXXXXXXXXXX, ktorú podpísal dňa 16.11.2010 bez uvedenia podmienok o cene za poskytnutie úveru. V bode 7. žiadosti bol predformulovaný súhlas so zrážkami zo mzdy, pričom žalobca v tom čase ešte ani nemal dlh. Žalobca nemal možnosť túto podmienku odmietnuť, pričom dohoda o zrážkach zo mzdy nebola vyhotovená na osobitnej listine. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorého je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Z uvedeného je podľa žalobcu nesporné, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná. Žalobca ďalej poukázal na to, že žalovaný napriek spornosti veci požiadal jeho zamestnávateľa (spoločnosť B., a.s., so sídlom W. budova, ev. č. XXXX, K., IČO: XX XXX XXX) o vykonávanie zrážok zo mzdy. Napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by žalobcovi uložilo povinnosť plniť, vykonávali sa mu zrážky zo mzdy, a to bez ohľadu na existenciu sporu. Veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje, a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Moc nad jeho majetkom je koncentrovaná v rukách veriteľa, ktorý na stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva na účely mimosúdneho postihnutia jeho majetku nepotrebuje súdne rozhodnutie. Uzavretá zmluva poskytuje veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie jeho majetku, a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnení v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Ani v prípade upustenia od použitia dohody o zrážkach zo mzdy žalobca nemá istotu, že veriteľ v budúcnosti opätovne nevyzve jeho zamestnávateľa na vykonávanie zrážok zo mzdy, a autoritatívne nestanoví výšku pohľadávky vrátane spornej časti pohľadávky. Takisto samotná zmluva (žiadosť) obsahuje podľa žalobcu neprijateľné podmienky a ustanovenia v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj inými kogentnými ustanoveniami zákona. Taktiež namietal, že zmluva (žiadosť) neobsahuje náležitosti predpísané zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (absentuje písomná forma o podmienkach úveru).

Vo veci samej žalobca žiadal, aby súd určil neplatnosť právnych úkonov, keďže bol toho názoru, že v dôsledku existencie neprijateľných zmluvných podmienok neobstojí konanie žalovaného a ani zmluva ako celok. Vzhľadom na skutočnosť, že zamestnávateľ mu na základe dohody o zrážkach zo mzdy zrazil z jeho mzdy sumu 447,12 eur, ktorú poukázal žalovanému, žalobca žiada takisto vrátenie tejto sumy. Podľa názoru žalobcu mu bola táto suma zrazená bez právneho dôvodu a na základe neplatného právneho úkonu. Žalobca sa žalobou taktiež domáhal priznania finančného zadošťučinenia vo výške 100,- eur.

Súčasťou žaloby bol aj návrh žalobcu na prerušenie konania a podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie, resp. podanie návrhu na začatie konania Ústavnému súdu Slovenskej republiky. Uvedené odôvodnil tým, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy považuje za rozporný s právom Európskej únie a s medzinárodnou zmluvou. Pre rozhodnutie vo veci samej považoval výklad Ústavného súdu Slovenskej republiky, resp. Súdneho dvoru Európskej únie za kľúčový.

3. Žalobca v konaní predložil nasledovné listinné dôkazy: výzvu žalovaného zo dňa 27.05.2020 na realizáciu zrážok zo mzdy adresovanú zamestnávateľovi žalobcu, žiadosť o vydanie kreditnej karty č. XXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 16.11.2020 a prehľad tretinových exekúcií v období od 01.01.2019 do 31.01.2021.

4. Žalovaný v rámci procesnej obrany namietal, že v zmysle § 551 a nasl. Občianskeho zákonníka nie je obligatórnou náležitosťou dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov samostatnosť na osobitnej listine, pričom ustanovenie § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nadobudlo účinnosť až dňa 01.05.2014 (prípadná platnosť dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov z hľadiska jej náležitostí sa posudzuje podľa práva platného v čase jej vzniku). Žalovaný taktiež nepovažoval za preukázané, že by sama dohoda o zrážkach zo mzdy spôsobovala značnú nerovnováhu v právach žalobcu a žalovaného, a že by bola neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá by bola v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

Žalovaný ďalej argumentoval tým, že tvrdenia žalobcu, že ustanovenia o dohode o zrážkach zo mzdy neboli individuálne dojednané a nemal možnosť ich odmietnuť, sú podľa žalovaného nepreukázané. Obsah zmluvy bol dodávateľom (právnym predchodcom žalovaného) síce vopred pripravený, čo však nie je v zmluvných vzťahoch ničím výnimočný jav, pretože návrh zmluvy, resp. zmluvu v písomnej podobe, vždy musí niektorá zo zmluvných strán pripraviť, aj keď žalobca na obsahu dohody alebo zmluvy neparticipoval. Opačným výkladom by bolo nutné právne uzavrieť, že všetky zmluvy, ktoré hromadne

uzatvárajú štátne energetické podniky, banky, mobilní operátori atď. so spotrebiteľmi sú neplatné, čo žalovaný považoval za výklad ad absurdum.

Žalovaný mal ďalej za to, že zmluva neobsahuje žiadne neprijateľné zmluvné podmienky, obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch platným v čase podpisu. Žalobca svojím podpisom potvrdil, že obsahu zmluvy vrátane obchodných podmienok porozumel a prejavil vôľu byť nimi viazaný. Predmetné ustanovenie o dohode o zrážkach zo mzdy neobsahuje žiadne zložité, resp. zavádzajúce právne formulácie. Aj pri zohľadnení istej miery ľahkovážnosti spotrebiteľa pri uzatváraní zmlúv je spotrebiteľ povinný postupovať obozretne, dôsledne sa so zmluvnými podmienkami oboznámiť, v prípade nejasností si žiadať ich ozrejenie druhou zmluvnou stranou, prípadne inou znalou osobou, a po dôkladnom zvážení rozhodujúcich skutočností sa rozhodnúť, či do zmluvného vzťahu vstúpi alebo nie. Podľa názoru žalovaného je potrebné zdôrazniť, že ochrana spotrebiteľa nemôže byť absolútna, zbavujúca ho akýchkoľvek povinností plniť si svoje záväzky len z toho titulu, že ide o spotrebiteľa.

Vo vzťahu k primeranému finančnému zadosťučineniu vo výške 100,- eur žalovaný argumentoval tým, že žalobca do dnešného dňa nie je osobou, ktorá na súde úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi. Žiadne také právoplatné rozhodnutie vo veci samej neexistuje (žalobca ho nepredložil). Na základe uvedeného bol žalovaný názoru, že žalobcovi nevznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle § 3 ods. 5 zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Žalobca tiež ničím nezdôvodnil, v čom malo dôjsť k porušeniu spotrebiteľského práva, resp. na základe akých skutočností považuje výšku primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 100,- eur za primeranú.

Žalovaný vo vzťahu k primeranému finančnému zadosťučineniu taktiež namietal, že v súdenom prípade nie je subjektom, ktorý so žalobcom uzatvoril zmluvu, a preto aj v prípade, ak by žalobca takéto porušenie označil, žalovaný nemôže byť subjektom, ktorý za takéto porušenie spotrebiteľských práv a povinností žalobcu zodpovedá. Podľa zmluvy o postúpení pohľadávok bol týmto subjektom peňažný ústav poskytujúci úver, teda postupca, ktorý predmetnú pohľadávku voči žalobcovi následne odpredal žalovanému. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný nie je vo vzťahu k takémuto nároku pasívne vecne legitimovaný, keďže nie je osobou, ktorá za uvádzané porušenie spotrebiteľských práv žalobcu zodpovedá. Žalovaný si len uplatnil odkúpenú pohľadávku voči žalobcovi (pričom výšku tejto pohľadávky deklaroval peňažný ústav v prílohe k zmluve o postúpení pohľadávok). V súvislosti s uplatnením odkúpenej pohľadávky nevznikla konaním žalovaného žalobcovi žiadna ujma, a ani neboli porušené žiadne žalobcove spotrebiteľské práva, a preto nebola naplnená hypotéza § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa - žalovaný totiž nie je porušiteľom spotrebiteľských práv žalobcu, ako to vyžaduje zákonodarca v predmetnom ustanovení. Žalovaný vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie považoval za nedôvodný.

5. Žalovaný v konaní predložil nasledovné listinné dôkazy: obchodné podmienky VÚB, a.s. na vydanie a používanie kreditných platobných kariet pre FO - občanov, potvrdenie o prevzatí platobnej karty, obchodné podmienky VÚB, a.s. na vydanie a používanie kreditných platobných kariet American Express pre FO - občanov, zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 07.11.2018 spolu s prílohou - identifikácia postúpenej pohľadávky, list žalovaného zo dňa 20.11.2018 spolu s výzvou k úhrade, oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 20.11.2018 spolu s informáciou o spracovávaných osobných údajoch, podací hárok zo dňa 21.11.2018, platobná história.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov založených v súdnom spise, pričom na základe vykonaného dokazovania a z nesporných (zhodných) skutkových tvrdení sporových strán zistil nasledovný skutkový stav:

7. Zo žiadosti č. XXXXXXXXXXXXXXXX o vydanie kreditnej karty American Express VÚB, a.s. súd zistil, že právny predchodca žalobcu (VÚB, a.s.) ako veriteľ a žalovaný ako dlžník (držiteľ hlavnej karty) uzatvorili dňa 18.11.2010 zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty American Express VÚB, a.s. na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému kreditnú kartu Blue od American Express č. XXXXXXXXXXX s úverovým limitom 1.000,- eur, ku ktorej viedol účet č. XXXXXXXXXXXXXXXX. V zmysle bodu č. 7 vyhlásenia držiteľa vyplýva, že držiteľ súhlasí so zrážkami zo mzdy realizovanými v súlade s obchodnými podmienkami VÚB, a.s. na vydanie a používanie kreditných platobných kariet pre fyzické osoby občanov. Z vyhlásenia držiteľa taktiež vyplýva, že prijatím a schválením žiadosti zo strany VÚB, a.s. sa táto žiadosť stáva zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty uzatvorenou medzi držiteľom hlavnej/dodatkovej karty a VÚB, a.s. podľa § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len "Obchodný zákonník").

8. Zo zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 07.11.2018 uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu (banka VÚB, a.s.) a žalovaným v spojení s prílohou k tejto zmluve vyplýva, že banka VÚB, a.s. postúpila na žalovaného pohľadávku voči žalobcovi vyplývajúcu z predmetného zmluvného vzťahu v celkovej sume 1.939,66 eur. Táto skutočnosť ani nebola medzi stranami sporná.

9. Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 20.11.2018 vyplýva, že banka VÚB, a.s. oznámila žalovanému, že ku dňu 07.11.2018 postúpila svoju pohľadávku vyplývajúcu zo žiadosti (zmluvy) o vydanie/aktíváciu kreditnej platobnej karty na žalovaného.

10. Z listu žalovaného adresovaného žalobcovi dňa 20.11.2018 vyplýva, že žalovaný oznámil žalobcovi postúpenie pohľadávky bankou VÚB, a.s. na žalovaného. Súčasťou oznámenia bola aj výzva na úhradu dlhu v celkovej výške 2.167,23 eur do 30.11.2018.

11. Z listu žalovaného adresovaného zamestnávateľovi žalobcu - S.. zo dňa 27.05.2020 vyplýva, že žalovaný zamestnávateľovi žalobcu oznámil postúpenie pohľadávky banky VÚB, a.s. na žalovaného a súčasne ho vyzval, aby žalobcovi na základe dohody na realizáciu zrážok zo mzdy alebo iného príjmu zrážal a veriteľovi vyplácal dohodnuté zrážky zo mzdy alebo z iných príjmov. Rozpis dlhu k 27.05.2020 predstavoval spolu sumu 2.068,45 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 970,- eur, riadneho úroku vo výške 734,92 eur, úrokov z omeškania do postúpenia pohľadávky vo výške 188,30 eur, poplatkov vo výške 46,44 eur a úrokov z omeškania po postúpení pohľadávky vo výške 128,79 eur.

12. Z prehľadu tretinových exekúcií v období od 01.01.2019 do 31.01.2021 vyplýva, že zamestnávateľ zrazil zo mzdy žalovaného sumu spolu vo výške 447,12 eur, ktorú poukázal žalovanému.

13. V rámci právneho posúdenia veci vychádzal súd z nasledovných ustanovení právnych predpisov:

14. Podľa § 162 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako "CSP") súd konanie preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na začatie konania.

15. Podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP súd konanie preruší, ak podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná; uznesenie o návrhu na začatie prejudiciálneho konania súd bezodkladne doručí ministerstvu spravodlivosti.

16. Podľa § 162 ods. 3 CSP o zamietnutí návrhu na prerušenie konania súd rozhodne spolu s rozhodnutím vo veci samej.

17. Podľa § 298 ods. 2 CSP, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

18. Podľa § 1 ods. 2 prvej vety zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len "zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch") spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

19. Podľa § 2 písm. e) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie povoleným prečerpaním forma spotrebiteľského úveru, ktorý umožňuje spotrebiteľovi

disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho platobného účtu, ktorý má vedený u veriteľa.

20. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať tieto náležitosti: a) podľa § 9 ods. 2 písm. a), b), d), f),g), i), j), x) a aa), b) povinnosť spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť takýto úver na žiadosť veriteľa v plnej výške, c) výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť.

21. Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch počas doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania je veriteľ povinný pravidelne informovať spotrebiteľa prostredníctvom výpisu z účtu alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi, o a) období, ktorého sa výpis z účtu týka, b) výške čerpaných prostriedkov a dátumy ich čerpania, c) zostatku z predchádzajúceho výpisu a jeho dátume, d) novom zostatku, e) dátume a výške splátok spotrebiteľa, f) uplatnenej úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, g) všetkých uplatnených poplatkoch súvisiacich so spotrebiteľským úverom zaplatených v danom období, h) minimálnej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť.

22. Podľa § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

23. Podľa § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01.05.2014 neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

24. Podľa § 52 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len "Občiansky zákonník") spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

25. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 a 5 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

26. Podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho

dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

27. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej a ods. 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

28. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

29. Podľa § 551 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

30. Aplikáciou citovaných ustanovení právnych predpisov na zistený skutkový stav dospel súd k záveru, že žalobou uplatnený nárok žalobcu voči žalovanému je dôvodný len v časti o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a v časti o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 100,-eur. Právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným súd posúdil ako spotrebiteľský, v dôsledku čoho bolo potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia právnych predpisov o ochrane spotrebiteľa, a to vrátane zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

31. Súd sa v prvom rade zaoberal otázkou pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v konaní. Na základe predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok došlo k postúpeniu spornej pohľadávky z banky VÚB, a.s. na spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o., t. j. na súčasného žalovaného. Postúpenie pohľadávky na žalovaného bolo žalobcovi oznámené (pôvodným veriteľom) písomným oznámením o postúpení pohľadávky, pričom žalobca v konaní spočiatku platnosť postúpenia vo svojich viacerých vyjadreniach spochybňoval, avšak na poslednom pojednávaní konanom dňa 31.05.2022 uviedol, že postúpenie pohľadávky na žalovaného nerozporuje, keďže postúpenie pohľadávky potvrdzuje pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného v konaní. Táto skutočnosť tak bola medzi stranami sporu nesporná. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že žalovaný je v konaní pasívne vecne legitimovaný.

32. Následne sa súd zaoberal návrhom žalobcu na prerušenie konania za účelom podania návrhu na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie, resp. na podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov pred Ústavným súdom Slovenskej republiky. Návrh žalobca odôvodnil tým, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy považoval za rozporný s právom Európskej únie a s medzinárodnou zmluvou. Svoju nosnú argumentáciu v tejto časti žalobca opieral o ustanovenia Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Súd však v danej veci nedospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov pred Ústavným súdom Slovenskej republiky. Rovnako súd nedospel k záveru, že v konaní vznikla potreba stanoviť hranice aplikácie únieového práva, o ktorých je oprávnený rozhodovať výlučne Súdny dvor Európskej únie, a to podaním návrhu na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor Európskej únie. Pokiaľ žalobca vo svojich vyjadreniach argumentoval tým, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy vytvára výraznú nerovnováhu medzi postavením zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čím dochádza k porušeniu Smernice Rady 93/13/EHS, k tomu konajúci súd uvádza, že predmetná právna úprava bola zmenená zákonom č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý okrem iného novelizoval (zmenil a doplnil) aj niektoré ustanovenia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Jednou z týchto zmien bol práve aj zákaz využívania niektorých zabezpečovacích prostriedkov vo vzťahu k spotrebiteľom upravený v § 5 ods. 1 písm. a) a b) predmetného zákona, podľa ktorého sa za neprípustné považuje zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej

uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť, alebo zmenkou alebo šekom. Zákonodarca tak priamo reagoval na skutočnosť, že všeobecná úprava v Občianskom zákonníku týkajúca sa dohody o zrážkach zo mzdy nevyžaduje schválenie súdom, stačí iba jednostranný úkon zo strany predávajúceho, čím sa vytvára výrazná nerovnováha medzi postavením zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Práve preto bolo žiaduce, aby tento inštitút nemohol byť používaný bez prísnejšej úpravy v neprospech spotrebiteľa. V zmysle v súčasnosti platnej právnej úpravy je tak potrebné, aby o uzavretí takejto dohody (či už ako osobitnej zmluvy alebo ako zmluvného dojednaní) spotrebiteľ mohol rozhodnúť a prípadne ju odmietnuť. Vyžaduje sa, aby predávajúci, ktorý koná v rámci zákonom uložených povinností, dodržiaval riadnu odbornú starostlivosť, upozornil spotrebiteľa na toto ustanovenie, príp. poskytol jeho výklad tak, aby spotrebiteľ vedel urobiť uvážené rozhodnutie. Uvedené je zabezpečené práve potrebou uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy vo forme osobitnej listiny, poučením spotrebiteľa o dôsledkoch jej uzavretia a možnosťou spotrebiteľa takúto dohodu odmietnuť.

Keďže súd žalobe žalobcu v časti o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy vyhovel (pozri ďalej) a keďže žalobcom namietaná právna úprava týkajúca sa aplikácie inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy v prípade spotrebiteľa už bola prekonaná (v súčasnosti účinná právna úprava poskytuje spotrebiteľovi dostatočnú ochranu pre prípad zneužitia daného inštitútu zo strany predávajúceho), súd návrh žalobcu na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. b) a c) CSP zamietol v súlade s § 162 ods. 3 CSP.

33. Súd ďalej pristúpil k posudzovaniu jednotlivých žalobcom v žalobe uplatnených nárokov. Na základe vykonaného dokazovania a z nesporných (zhodných) skutkových tvrdení sporových strán súd zistil, že na základe žiadosti č. XXXXXXXXXXXXXXXX o vydanie kreditnej karty American Express VÚB, a.s. právny predchodca žalobcu (VÚB, a.s.) ako veriteľ a žalovaný ako dlžník (držiteľ hlavnej karty) uzatvorili dňa 18.11.2010 zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty American Express VÚB, a.s. na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému kreditnú kartu č. XXXXXXXXXXXX s úverovým limitom 1.000,- eur, ku ktorej viedol účet č. XXXXXXXXXXXXXXXX. Z bodu č. 7 vyhlásenia držiteľa vyplýva, že držiteľ súhlasí so zrážkami zo mzdy realizovanými v súlade s obchodnými podmienkami VÚB, a.s. na vydanie a používanie kreditných platobných kariet pre fyzické osoby občanov. Z vyhlásenia držiteľa taktiež vyplýva, že prijatím a schválením žiadosti zo strany VÚB, a.s. sa táto žiadosť stáva zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty uzatvorenou medzi držiteľom hlavnej/dodatkovej karty a VÚB, a.s. podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka.

34. Žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá tvorí súčasť zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty č. XXXXXXXXXXX (žiadosť č. XXXXXXXXXXXXXXXX) zo dňa 18.11.2010, uzavretej medzi Všeobecnou úverovou bankou, a.s. ako bankou a žalobcom ako držiteľom hlavnej karty, je neplatná. Sporné medzi stranami bolo, či predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy bola dojednaná individuálne a či spôsobovala značnú nerovnováhu v právach žalobcu a žalovaného. Žalobca vo svojej argumentácii neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy odvodzoval aj od § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

35. Súd vo vzťahu k vyššie uvedenému uvádza, že zákaz zabezpečenia splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy, ktorý je obsiahnutý v ustanovení § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, bol do právneho poriadku zavedený až zákonom č. 102/2014 Z. z. s účinnosťou od 01.05.2014. Aj s ohľadom na znenie prechodného ustanovenia (§ 29b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) je zrejmé, že toto ustanovenie nedopadá na právne vzťahy vzniknuté pred účinnosťou tohto zákona. Keďže predmetná spotrebiteľská zmluva, ktorej súčasťou je aj dohoda o zrážkach zo mzdy, bola uzavretá ešte dňa 18.11.2010, zákaz upravený v ustanovení § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa sa na ňu nevzťahuje. Uvedené však nevylučuje, aby v konkrétnom prípade nebola takáto dohoda o zrážkach zo mzdy vyhodnotená ako neprijateľná podmienka v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka, a teda ako neplatný právny úkon (v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

36. Neprijateľnou podmienkou je zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo ktorá je v rozpore s účelom zákona, podľa ktorého bola dojednaná. Neprijateľnou podmienkou nie je podmienka, ktorá bola individuálne dojednaná. V prejednávanej príhode však žalovaný ako dodávateľ nepreukázal, že predmetná zmluvná podmienka o dohode o zrážkach zo mzdy bola individuálne dojednaná (porovnaj §

53 ods. 3 Občianskeho zákonníka), súd preto vychádzal z toho, že k individuálnemu dojednaniu nedošlo. Navyše, z vykonaného dokazovania je zjavné, že išlo o formulárovú vopred pripravenú zmluvu (resp. žiadosť a všeobecné obchodné podmienky), ktorej obsah žalobca nemohol nijako ovplyvniť. Je pritom všeobecne známou skutočnosťou, že banky v takýchto prípadoch neumožňujú individuálne (odlišné) dojednanie zmluvných podmienok.

37. Dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok spotrebiteľa bez predchádzajúceho odobrenia súdom či iným nezávislým tribunálom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva orgán verejnej moci, ale súkromný subjekt. Platiteľ mzdy začne s vykonávaním zrážok zo mzdy spotrebiteľa a s vyplácaním týchto platieb priamo veriteľovi momentom, keď je mu táto dohoda predložená. Všeobecná úprava v Občianskom zákonníku nevyžaduje schválenie súdom, stačí iba jednostranný úkon zo strany veriteľa. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, zrážky zo mzdy dlžníka sa vykonávajú z vôle veriteľa a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť, a to ani v prípade, keď dlh voči veriteľovi neuznáva (t. j. keď je medzi nimi spor). Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa, čím sa môže vytvoriť výrazná nerovnováha medzi postavením zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy takisto umožňuje obísť dôležitý prvok únieového práva, a to ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok, t. j. posúdenie, či zmluvné podmienky nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je preto nevyhnutné poskytnúť súdnu ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že inštitút zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na čo musí súd vždy brať zreteľ.

38. Konajúci súd v tejto veci poukazuje aj na ustálenú rozhodovaciu prax vyšších súdnych inšancií, napr. rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/313/2016 zo dňa 25.08.2016, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/28/2018 zo dňa 27.02.2018 či rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/418/2016 zo dňa 27.02.2018.

39. Z vyššie uvedených dôvodov je žiaduce, aby dohoda o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľských vzťahoch spĺňala prísnejšie kritériá, ktoré by vyvažovali postavenie spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany. V opačnom prípade by bolo potrebné vyhodnotiť dohodu o zrážkach zo mzdy ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľ by mal mať možnosť odmietnuť uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy, resp. takáto dohoda by mala byť uzavretá až následne, keď už dlh spotrebiteľa vznikol a stal sa splatným. Spotrebiteľ by mal byť takisto zo strany veriteľa upozornený na toto ustanovenie, a mal by byť poučený o jeho význame a následkoch tak, aby spotrebiteľ vedel urobiť uvážené rozhodnutie. V tejto súvislosti je rovnako žiaduce, aby dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, a nie "skrytá" v zmluvných ustanoveniach, príp. vo všeobecných obchodných podmienkach veriteľa. V prejednávacom prípade dohoda o zrážkach zo mzdy nespĺňa ani jedno z týchto prísnejších kritérií. Navyše, uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy je len všeobecne formulovaná a v ďalšom odkazuje na všeobecné obchodné podmienky banky, čo vzbudzuje pochybnosti o jej dostatočnej určitosti a o dodržaní povinnej písomnej formy v zmysle § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka (porovnaj jej znenie: "Súhlasím so zrážkami zo mzdy realizovanými v súlade s Obchodnými podmienkami VÚB, a.s. na vydanie a používanie kreditných platobných kariet pre fyzické osoby občanov."). Konajúci súd preto uzatvára, že dohoda o zrážkach zo mzdy vynútená v súvislosti s uzatvorením formulárovej zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, pretože umožňuje žalovanému bez súdnej kontroly vymôcť od žalobcu plnenia, ktoré môžu mať základ (aj) v neprijateľných zmluvných podmienkach. Žalovaný pri použití tohto zabezpečovacieho inštitútu nie je žiadnym spôsobom limitovaný, sám si určuje výšku dlžnej sumy a bez akejkoľvek (súdnej) kontroly siaha na majetok žalobcu. Žalovaný pritom upozornil zamestnávateľa žalobcu, že tento nie je oprávnený posudzovať predloženú dohodu o zrážkach zo mzdy ani odmietnuť vykonávať zrážky zo mzdy na jej základe, pričom v prípade odmietnutia vykonávania zrážok žalovanému zodpovedá za prípadnú škodu (!).

40. Súd vzhľadom na vyššie uvedené určil, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá medzi bankou VÚB, a.s. ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom je neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho je neplatným právnym úkon v zmysle § 53 ods. 5

Občianskeho zákonníka. Žalobca mal naliehavý právny záujem na takomto určení, ktorý mu vyplýva priamo z § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 235/2017 zo dňa 27.03.2019). Navyše, predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy je možné považovať za súčasť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, žalobcovi preto vyplývalo právo domáhať sa určenia neplatnosti tejto dohody aj z § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v spojení s § 137 ods. d) Civilného sporového poriadku.

41. Súd súčasne postupom podľa § 298 ods. 2 CSP (s ohľadom na vyššie prijaté právne závery) vo výroku rozsudku vyslovil, že zmluvná podmienka používaná bankou Všeobecná úverová banka, a.s. v zmluve (žiadosti) o vydanie a používanie kreditnej platobnej karty v znení "Súhlasím so zrážkami zo mzdy realizovanými v súlade s Obchodnými podmienkami VÚB, a.s. na vydanie a používanie kreditných platobných kariet pre fyzické osoby občanov", je neprijateľná.

42. Žalovaný v tejto súvislosti argumentoval, že v tomto konaní nie je pasívne vecne legitimovaný, pretože predmetnú (neprijateľnú) zmluvnú podmienku nedohodol so žalobcom on, ale banka VÚB, a.s. Konajúci súd sa s touto argumentáciou nestotožňuje, keďže v zmysle § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza na postupníka aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené, a to vrátane práv vyplývajúcich zo zabezpečenia pohľadávky (ide o tzv. singulárnu sukcesiu). Na žalovaného teda okrem postúpenej pohľadávky prešli aj všetky práva vyplývajúce z predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy. Z vykonaného dokazovania pritom vyplýva (a medzi stranami to ani nebolo sporné), že žalovaný si aj uplatnil svoje práva vyplývajúce z dohody o zrážkach zo mzdy u zamestnávateľa žalobcu, ktorý na základe toho vykonával zrážky zo mzdy žalobcu. Argumentácia žalovaného je preto účelová až absurdná, keďže je to práve žalovaný, kto zrážkami zo mzdy zasahuje do práv žalobcu, a nie jeho právny predchodca (banka VÚB, a.s. ako postupca). Pre žalobcu by preto nemalo žiaden zmysel, ak by sa domáhal určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy voči banke VÚB, a.s., ktorá žiadne zrážky zo mzdy nerealizuje. Právny vzťah z dohody o zrážkach zo mzdy existuje medzi žalobcom a žalovaným, na ktorého prešli postúpením pohľadávky všetky práva vyplývajúce z tejto dohody o zrážkach zo mzdy.

43. Konajúci súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že výrok rozsudku je v zmysle § 228 ods. 1 Civilného sporového poriadku záväzný len pre strany sporu (príp. pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku). Pre žalobcu by preto nemalo žiaden zmysel domáhať sa určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy voči pôvodnému veriteľovi, keďže takýto výrok rozsudku by nezaväzoval žalovaného ako jeho právneho nástupcu. Súčasne platí, že výroky tohto rozsudku (vrátane III. výroku) nezaväzujú banku VÚB, a.s., ktorá nebola stranou sporu. Z toho vyplýva, že povinnosť stanovená v § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zdržať sa používania takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky takisto dopadá len na žalovaného, a nie aj na banku VÚB, a.s. (v tom spočíva rozdiel medzi individuálnou spotrebiteľskou žalobou a žalobou v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských sporoch, porovnaj § 306 Civilného sporového poriadku).

44. Žalobca si podanou žalobou voči žalovanému uplatnil aj nárok na finančné zadosťučinenie vo výške 100,- eur, ktorý súd vyhodnotil v celom rozsahu ako dôvodný. Právo spotrebiteľa domáhať sa finančného zadosťučinenia vyplýva z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 13Co/80/2016 zo dňa 20.03. 2018). Pri rozhodovaní o nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné prihliadať na konkrétne okolnosti prejednávaneho prípadu. Súd konštatuje, že za daného skutkového stavu, s ohľadom na porušenie práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobca úspešne domohol na súde v tomto konaní (súd určil dohodu o zrážkach zo mzdy za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti), je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné. Pri určení výšky priznaného zadosťučinenia bol súd toho názoru, že suma vo výške 100,- eur je primeraná povahe a rozsahu

porušenia práv žalobcu a súčasne zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobcovi ako spotrebiteľovi primeranú satisfakciu a súčasne odrádza žalovaného od ďalšieho porušovania práv spotrebiteľov. Súd v tejto súvislosti vyhodnotil najmä to, že žalovaný na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy vymohol od žalobcu proti jeho vôli sumu 447,12 eur, teda reálne zasiahol do práv a majetkovej sféry žalobcu. Finančná satisfakcia vo výške 100,- eur sa preto súdu javila ako primeraná.

45. Súd sa zaoberal pri posudzovaní nároku žalobcu na finančné zadosťučinenie aj viacerými námietkami žalovaného, ktoré však vyhodnotil ako nedôvodné. Jednou z nich bola argumentácia, že žalobca nie je osobou, ktorá na súde úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi. Žalovaný v tejto súvislosti argumentoval, že žiadne také právoplatné rozhodnutie vo veci samej neexistuje, resp. žalobca ho nepredložil. Súd však uvedenú skutočnosť nepovažuje za prekážku priznania nároku na finančné zadosťučinenie, keďže súd práve týmto rozsudkom konštatuje porušenie povinnosti na strane žalovaného. Podľa názoru súdu nie je vylúčené, aby konštatovanie porušenia povinnosti a priznanie satisfakcie za takéto porušenie bolo obsiahnuté v tom istom rozhodnutí súdu. Opačný záver pritom nie je možné vyvodiť ani zo samotného znenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. V danom prípade spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil porušenie práva (súd žalobe v časti o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy vyhovel). Súd taktiež uvádza, že ak by prijal záver, že spotrebiteľ si môže uplatniť nárok na finančné zadosťučinenie iba samostatnou žalobou a až po právoplatnom skončení konania, v ktorom sa porušenie povinnosti skonštatovalo, uvedené by bolo v rozpore s princípom hospodárnosti konania, keďže by sa v tej istej veci museli viesť dve samostatné súdne konania. Takýto výklad je v rozpore nielen s jazykovým znením zákona, ale ide aj proti účelu zákona, a preto je potrebné odmietnuť ho.

46. Žalovaný vo vzťahu k nároku žalobcu na finančné zadosťučinenie taktiež namietal, že nie je subjektom, ktorý so žalobcom uzatvoril zmluvu, a preto aj v prípade, ak by súd v rozhodnutí porušenie spotrebiteľských práv žalobcu skonštatoval, žalovaný nemôže byť za takéto porušenie zodpovedný. Žalovaný tak podľa jeho názoru nie je vo vzťahu k nároku na finančné zadosťučinenie pasívne vecne legitimovaný, keďže si len uplatnil odkúpenú pohľadávku voči žalobcovi (pričom výšku tejto pohľadávky deklaroval peňažný ústav v prílohe k zmluve o postúpení pohľadávok). Súd sa s vyššie uvedenou argumentáciou žalovaného nestotožnil. Postupník sa na základe postúpenia pohľadávky stáva veriteľom namiesto postupcu a pohľadávku nadobúda s príslušenstvom a všetkými právami, ktoré sú s ňou spojené. Každému subjektívnemu právu však zodpovedá subjektívna povinnosť. Postúpenie pohľadávky ako singulárna sukcesia tak predstavuje vstup právneho nástupcu nie len do určitých konkrétnych práv, ale aj povinností svojho právneho predchodcu. Jednou z týchto povinností v danom prípade je aj povinnosť zodpovedať za porušenie práva spotrebiteľa v prípade jeho úspešného uplatnenia na súde formou finančného zadosťučinenia. Nie je možné považovať za právne udržateľnú argumentáciu, že subjekt, ktorý si priamo uplatňuje pohľadávku (realizuje svoje právo), ktorá naňho prešla postúpením (v danom prípade formou zrážok zo mzdy), a tým priamo zasahuje do majetkovej sféry spotrebiteľa, zároveň nie je pasívne vecne legitimovaný subjektom v prípade, ak uplatnením si predmetnej pohľadávky (realizovaním práva) došlo k porušeniu práv spotrebiteľa (konštatovanie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy v dôsledku neprijateľnej zmluvnej podmienky). Za takéhoto stavu by totiž nastala situácia, keď by postupník z postúpenej pohľadávky mal len práva, avšak žiadne povinnosti, pričom za tieto povinnosti by zodpovedal postupca, t. j. odlišný subjekt od postupníka, ktorý však už s predmetnou pohľadávkou nemá nič spoločné a jej uplatňovanie, resp. neuplatňovanie ani nemôže ovplyvniť.

47. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov súd vyhovel žalobe v časti o určenie neplatnosti (a neprijateľnosti) dohody o zrážkach zo mzdy a v časti o zaplatenie finančného zadosťučinenia vo výške 100,- eur.

48. Ako nedôvodnú vyhodnotil súd žalobu v časti o určenie, že žiadosť č. XXXXXXXXXXXXXXXX o vydanie kreditnej karty č. XXXXXXXXXXXX uzavretá medzi žalobcom a dodávateľom VÚB, a.s. je neplatná, ako aj v časti o uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 447,12 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

49. Vo vzťahu k určaniu, že žiadosť (zmluva) č. XXXXXXXXXXXXXXX o vydanie kreditnej platobnej karty č. XXXXXXXXXXXX uzavretá medzi žalobcom a dodávateľom VÚB, a.s. je neplatná, konajúci súd uvádza, že práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa upravuje zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Predmetný zákon v § 11 ods. 4 súčasne stanovuje, že spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Žiadosť (zmluvu) č. XXXXXXXXXXXXXXX o vydanie kreditnej platobnej karty č. XXXXXXXXXXXX však nie je možné považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Na jej základe sa dočasne neposkytujú peňažné prostriedky vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi, ale vydáva sa žiadateľovi kreditná karta. Žalobca tak procesne nedisponuje možnosťou domáhať sa určenia neplatnosti predmetnej zmluvy podaním žaloby o určenie právnej skutočnosti v zmysle § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v spojení s § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku. Žalobcovi svedčí iba právo domáhať sa určenia neplatnosti konkrétnych neprijateľných zmluvných podmienok (v zmysle § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa), nie však určenia neplatnosti celej zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty. Žalobca však vo svojej žalobe žiadne takéto neprijateľné zmluvné podmienky nešpecifikoval (s výnimkou dohody o zrážkach zo mzdy). Žaloba tak bola v tejto časti procesne neprípustná. Navyše, v tejto časti je možné súhlasiť s procesnou obranou žalovaného, že nie je pasívne vecne legitimovaný, keďže na žalovaného neprešli všetky práva veriteľa (banky VÚB, a.s.) vyplývajúce z predmetnej zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty, ale bola na neho postúpená len pohľadávka, jej príslušenstvo a práva s ňou spojené. Z uvedených dôvodov súd žalobu v tejto časti zamietol.

50. Súd však nad rámec vyššie uvedeného konštatuje, že predmetná písomná zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty je v určitej časti aj zmluvou o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania v zmysle § 2 písm. e) v spojení s § 10 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Právny predchodca žalobcu totiž poskytol žalovanému tzv. revolvingový úver, ktorý je typický tým, že veriteľ ho dopĺňa (do výšky úverového rámca, v danom prípade do výšky 1.000,-eur) a úverový vzťah tak môže fungovať neurčitú dobu. Dlžník stále platí, pretože veriteľ mu stále dopĺňa úver, a časť splátky sa používa na splatenie poskytnutých úverových prostriedkov a časť na odplatu. Z uvedeného dôvodu nie je možné v priebehu trvania zmluvného vzťahu určiť výšku ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN), pretože úver sa čerpá podľa vôle dlžníka a následne sa veriteľom dopĺňa, čím sa menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. Ak by aj žalobca, vzhľadom na vyššie uvedené, žalobný návrh v časti o určenie neplatnosti žiadosti (zmluvy) č. XXXXXXXXXXXXXXX o vydanie kreditnej platobnej karty č. XXXXXXXXXXXX naformuloval nesprávne, a v skutočnosti mal v úmysle domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty len v časti revolvingového spotrebiteľského úveru, nezmenilo by to nič na závere súdu o nedôvodnosti žaloby v tejto časti. Žalobca totiž vo svojich vyjadreniach žiadnym spôsobom nekonkretizoval, prečo by mala byť daná časť zmluvy neplatná. Všeobecne odkázanie na formuláciu zákona nie je možné považovať za zrozumiteľné a určité opísanie rozhodujúcich skutočností ako povinnej náležitosti žaloby v zmysle § 132 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Skutkové tvrdenia, z ktorých má vyplývať oprávnenosť uplatneného nároku, by mali byť jednoznačné a konkrétne, aby nemohlo dôjsť k ich zámene s iným skutkom. Žalobca tak neuniesol svoju základnú procesnú povinnosť tvrdiť (opísať) rozhodujúce skutočnosti o dôvodnosti a trvaní žalobou uplatneného nároku, vyplývajúcu mu z čl. 8 CSP a z § 132 ods. 1 a 2 CSP. Navyše, súd takéto dôvody neplatnosti predmetnej zmluvy (v časti revolvingového úveru) ani nezistil, keďže táto zmluva podľa názoru súdu obsahovala všetky podstatné obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania a navyše bola vyhotovená v predpísanej písomnej forme.

51. Súd zamietol žalobu aj v časti o uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 447,12 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobca svoj nárok v tejto časti odôvodňoval tým, že zamestnávateľ mu na základe dohody o zrážkach zo mzdy zrazil z jeho mzdy sumu 447,12 eur, ktorú poukázal žalovanému. Podľa názoru žalobcu mu bola táto suma zrazená bez právneho dôvodu a na základe neplatného právneho úkonu, išlo teda o bezdôvodné obohatenie. Žalobca však opätovne neuniesol svoju základnú procesnú povinnosť tvrdiť (opísať) rozhodujúce skutočnosti o dôvodnosti a trvaní žalobou uplatneného nároku, vyplývajúcu mu z čl. 8 CSP, a z § 132 ods. 1 a 2 CSP. Bezdôvodné obohatenie je v zmysle § 451 ods. 2 pozitívne vymedzené ako majetkový prospech získaný plnením

bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Žalobca však v žalobe neuviedol žiadne také skutkové tvrdenia, z ktorých by nepochybne vyplývalo, že mu vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v ním uplatnenej výške, t. j. neuviedol, akú sumu si od pôvodného veriteľa (banky VÚB, a.s.) požičal, koľko pôvodnému veriteľovi alebo žalovanému doposiaľ uhradil, aká čiastka z uhradenej sumy bola započítaná na pohľadávku žalovaného, ktorá je predmetom tohto konania (na istinu, resp. na príslušenstvo pohľadávky) a pod. Súd preto nebol schopný pri absencii základných skutkových tvrdení posúdiť, či suma zrazená zo mzdy žalobcu vo výške 447,12 eur je alebo nie je bezdôvodným obohatením, t. j. či ide o sumu uhradenú zo strany žalobcu nad rámec sumy, ktorú bol žalobca povinný uhradiť pôvodnému veriteľovi alebo žalovanému na základe zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty (ktorú súd posúdil ako platnú) a na uhradenie ktorej existoval právny dôvod. Z listu žalovaného zo dňa 27.05.2020 adresovaného zamestnávateľovi žalobcu pritom vyplýva, že pohľadávka žalovaného pozostávala okrem iného aj z istiny úveru vo výške 970,- eur. Aj z toho je zrejmé, že žalobcom uplatnená suma 447,12 eur nemohla byť bezdôvodným obohatením žalovaného, keďže na zaplatenie istiny úveru by bol žalobca povinný za každých okolností (aj v prípade neplatnosti zmluvy). Konajúci súd v tejto súvislosti takisto pripomína, že sporové konanie je kontradiktórnym konaním, v ktorom sa prioritizuje procesná aktivita a procesná diligencia strán sporu. Žalobca je povinný v žalobe opísať všetky rozhodujúce skutočnosti dôležité pre rozhodnutie vo veci a tieto je povinný aj náležite preukázať. Keďže žalobca ani v základných rysoch neunesol svoju povinnosť tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a keďže súd vyhodnotil predmetnú zmluvu o revolvingovom úvere ako platnú, súd žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia ako nedôvodnú zamietol.

52. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v zmysle § 255 ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Predmetom sporu boli štyri samostatné nároky: dva určovacie nároky a dva nároky na plnenie. Žalobca mal v konaní plný úspech v časti o určenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, ako aj v časti o uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi finančné zadosťučinenie vo výške 100,- eur. Žalovaný mal v konaní plný úspech v časti o určenie, že žiadosť (zmluva) o vydanie kreditnej platobnej karty je neplatná, ako aj v časti o uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 447,12 eur. Žalobca a žalovaný tak mali v konaní približne rovnaký úspech. Súd preto rozhodol tak, že žiadnej zo strán sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava II.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.